

**Magiczny
Kraków**

Muzeum Książąt Czartoryskich ponownie otwarte

2019-12-20

„Dagę z gronostajem” Leonarda da Vinci czy „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem” Rembrandta van Rijna znów można zobaczyć przy ulicy Pijarskiej. W 26 latach ekspozycyjnych, na dwóch piętrach wyremontowanego Pałacu, ponownie zagościła niezwykle cenna kolekcja pamiątek narodowych i wyjątkowych dzieł sztuki. Muzeum Książąt Czartoryskich, oddział Muzeum Narodowego w Krakowie, zaprasza do zwiedzania już od 20 grudnia.

– To szczególny dzień w historii polskiego muzealnictwa. Najstarsze polskie muzeum, bo Muzeum Książąt Czartoryskich o kilka lat „wyprzedziło” powstanie Muzeum Narodowego w Krakowie, zostało wyremontowane, a kolekcja wraca „do domu” – już jako własność państwa polskiego, narodu polskiego. Udostępnienie dzisiaj kolekcji Książąt Czartoryskich stanowi realizację idei księżnej Izabeli Czartoryskiej, aby pamiątki przeszłości dla przyszłych pokoleń gromadzić i dbać o nie tak, jak powinno dbać każde świadome swojej historii państwo – powiedział minister kultury Piotr Gliński.

– Kolekcja Czartoryskich to nie tylko Leonardo i Rembrandt. To akt hołdu pruskiego, kronika Jana Długosza – to rzeczy, które definiują naszą historię i tożsamość. Otwarcie Muzeum Książąt Czartoryskich będzie zatem wyjątkowym wydarzeniem, nie tylko dla miłośników sztuki. Po kilku latach intensywnej i systematycznej pracy zespołu MNK, prezentujemy muzeum kompletne: dostępne, nowoczesne, bardzo otwarte, ale nawiązujące do tradycji najstarszej w Polsce kolekcji muzealnej – zaznaczył Andrzej Betlej, dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie.

Muzeum Książąt Czartoryskich było nieczynne przez prawie dziesięć lat, dlatego jego ponowne otwarcie jest jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych tego roku. Muzeum nie tylko zostało poddane gruntownemu remontowi, ale także zyskało dodatkową przestrzeń wystawienniczą – od teraz dzieła sztuki będą prezentowane na dwóch piętrach Pałacu i w jego oficynach.

– Wyróżnikiem Muzeum Czartoryskich jest historyczny charakter kolekcji, szczycącej się posiadaniem wielu unikatowych dzieł sztuki: obrazów, średniowiecznych emalii, rzeźb w kości słoniowej, bursztynie i koralu, ceramiki, weneckich szkła i augsburskich sreber, perskich kobierców, tkanin, orientalnych i polskich militariów – dzieł niezwyklej urody i wartości artystycznej i historycznej – powiedziała Katarzyna Płonka-Bałus, kuratorka Muzeum Książąt Czartoryskich.

Zawiłe losy kolekcji

W 1801 roku księżna Izabela z Flemmingów Czartoryska stworzyła kolekcję pamiątek narodowych. Kolekcjonowane przez nią zbiory były prezentowane w Puławach, w dwóch parkowych pawilonach: Świątyni Sybilli, a od 1809 roku także w Domu Gotyckim. To właśnie w Domu Gotyckim eksponowano „Dagę z gronostajem” Leonarda da Vinci oraz „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem” Rembrandta van Rijna. Do pereł w kolekcji Czartoryskich należał wówczas także „Portret młodzieńca” Rafaela Santi (zaginiony podczas II wojny światowej).

Muzeum nie przetrwało jednak powstania listopadowego, w 1831 roku – po emigracji księcia Adama

Jerzego Czartoryskiego – zbiory zostały przewiezione do Paryża. Powróciły do Polski dopiero w 1876 roku, w związku z planowanym otwarciem muzeum w Krakowie. Znaczące straty dla kolekcji przyniosła II wojna światowa. Po wojnie muzeum trafiło pod opiekę Muzeum Narodowego w Krakowie, a w 1991 pod zarząd Fundacji Książąt Czartoryskich. 29 grudnia 2016 roku, dzięki zakupowi rządu RP, kolekcja książąt Czartoryskich stała się integralną częścią Muzeum Narodowego w Krakowie.

Sale pełne sztuki

Wyjątkowy spacer po salach Muzeum Książąt Czartoryskich rozpoczyna się od Podestu, gdzie prezentowane są dwa monumentalne płótna rodzajowe Jana Piotra Norblina. W dalszej części znajdują się pomieszczenia poświęcone Czartoryskim, stamtąd zwiedzający trafią do sal ukazujących dzieje Polski: od czasów Jagiellonów aż po schyłek I Rzeczypospolitej. Na pierwszym piętrze Muzeum widzowie zobaczą także najpiękniejsze dzieła sztuki sakralnej. Kolejne pomieszczenia przeniosą zwiedzających w zupełnie inną scenerię – świat sztuki Dalekiego Wschodu.

Zwiedzanie drugiego piętra rozpoczyna się od salonu antycznego, by później przenieść się do sali poświęconej sztuce renesansu. To stamtąd można przejść do pomieszczenia, w którym eksponowana jest „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci. Kolejne przestrzenie zabiorą widzów w podróż przez sztukę średniowiecza, sztukę Europy Północnej XV-XVII wieku – aż do czasów Rembrandta. Na drugim piętrze w sali Polskiej prezentowane są też pamiątki głównie z puławskiej Świątyni Sybilli, a w salach oficyny – zbiory biblioteczne oraz kolekcja grafik i rysunków.

Projekt przebudowy i aranżacja

Przeszklony dach nad dziedzińcem Pałacu Książąt Czartoryskich to jedna z najbardziej widocznych zmian w wyremontowanym właśnie budynku Muzeum. Pojawiła się też szklana kładka będąca elementem ścieżki zwiedzania czy dodatkowa przestrzeń na ekspozycję oraz pomieszczenia biurowe. Za projekt przebudowy – koncepcyjny, budowlany i wykonawczy oraz nadzór autorski odpowiadało Biuro Projektów Lewicki Łatak.

Biuro Projektów Lewicki Łatak jest zdobywcą licznych nagród i wyróżnień, zwycięzcą konkursów m.in. na zagospodarowanie krakowskich placów: Bohaterów Getta, Nowego, Wolnica, projekty hali 100-lecia Cracovii przy al. Focha, kładkę pieszo-rowerową Kazimierz-Ludwinów i kładkę pieszą w Busku Zdroju.

Projekt nowej ekspozycji i aranżacji wnętrz to natomiast efekt pracy biura projektowego Art FM. Firma przystąpiła do prac nad ponownym udostępnieniem Kolekcji Książąt Czartoryskich zwiedzającym w 2017 roku, wygrywając międzynarodowy konkurs na opracowanie projektu nowej ekspozycji i aranżacji wnętrz, zorganizowany przez Muzeum Narodowe w Krakowie wspólnie ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich.

Nadrzędną ideą projektu konkursowego było założenie, by przekraczając próg nowo otwartego Muzeum goście poczuli wyjątkowy klimat miejsca jako pierwszej placówki muzealnej na ziemiach Polski, skarbnicy wyjątkowych dzieł sztuki, a jednocześnie strażnicy narodowej tożsamości zgodnie z zamierzeniami Fundatorki kolekcji, księżnej Izabeli Czartoryskiej.

– Sercem kolekcji Książąt Czartoryskich jest obraz Leonarda da Vinci „Dama z gronostajem” – stąd

**Magiczny
Kraków**

promieniuje idea wystawy jako ramy światła, która stanowi subtelną oprawę dla nieśmiertelnych dzieł – mówił Mieczysław Bielawski, dyrektor kreatywny Art FM.

Jak podkreślali projektanci, wśród największych wyzwań, które pojawiły się w trakcie projektowania i tworzenia nowej ekspozycji, wyróżnić można m.in. dostosowanie historycznych przestrzeni pałacowych do współczesnych norm bezpieczeństwa, a także pogodzenie rygorystycznych wytycznych konserwatorskich dotyczących wnętrz i zabezpieczenia bezcennych eksponatów z zadaniem o komfort zwiedzania.

Przykładem umiejętnego zintegrowania różnorodnych oczekiwań jest opracowany i wdrożony system kontroli oświetlenia. Z jednej strony umożliwia on precyzyjną kontrolę natężenia oraz temperatury światła w przypadku obiektów szczególnie wrażliwych, z drugiej – odpowiednio zaprogramowany – stanowi formę narracji prowadzącej po ekspozycji.

Firma Art FM odpowiedzialna była również za projekt nowej identyfikacji wizualnej Muzeum oraz opracowanie i wdrożenie systemu *wayfinding* na wystawie, a także za kompleksowy projekt wielobranżowy, który łączył rozwiązania technologiczne z poprzednich lat i dostosował obiekt do obecnych standardów muzealnych co umożliwiło jego otwarcie w obecnej formie.

Informacje dla zwiedzających

Muzeum Książąt Czartoryskich, ul. Pijarska 15, Kraków

czynne:

- poniedziałki: nieczynne
- wtorki-piątki: 9.00-19.00
- soboty: 10.00-20.00
- niedziele: 10.00-18.00

Bilety można zakupić na stronie internetowej bilety.mnk.pl.